

سمینار درس

یادگیری ماشین

زمستان ۱۴۰۰

موضوع: مقدمه‌ای بر روش‌های طبقه‌بندی و رگرسیون
مبتنی بر فرآیند گوسی

ارائه دهنده:

فهرست مطالب

- فرآیند گوسی
- رگرسیون فرآیند گوسی
- مثال رگرسیون گوسی
- طبقه‌بندی فرآیند گوسی
- مثال طبقه‌بندی گوسی
- هسته در فرآیند گوسی
- منابع

فرآیند گوسی (GP)

- فرآیند گوسی یک روش یادگیری با نظارت است.

مزایا

۱. استفاده از درون یابی برای پیش‌بینی‌ها
۲. تصمیم‌گیری بر اساس فواصل اطمینان
۳. هسته‌های مشترک و خصوصی

معایب

۱. استفاده از کل اطلاعات نمونه‌ها
۲. عملکرد ضعیف در فضاهای با ابعاد بالا

رگرسیون فرآیند گاوسی (Gaussian Process Regression)

۱. محاسبه احتمال پیشین.
۲. محاسبه کوواریانس احتمال پیشین با استفاده از هسته.
۳. بهینه سازی هایپرپارامترهای هسته در طول برازش رگرسیون فرآیند گاوسی به وسیله حداکثر کردن احتمال شباهت حاشیه‌ای (LML).

✓ بهینه‌سازی مجدد به دلیل وجود چندین نقطه محلی در LML.

✓ تعیین سطح نویز به وسیله هسته سفید (White Kernel).

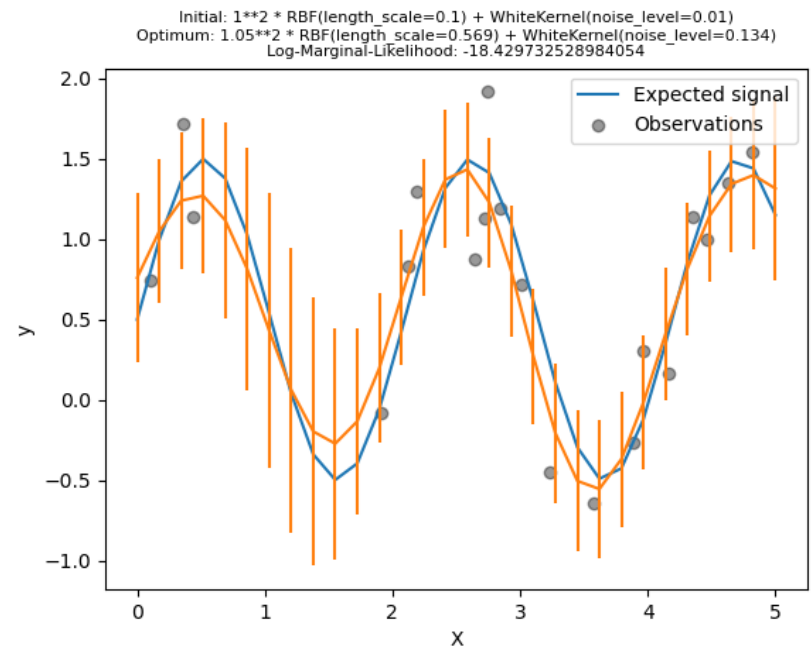
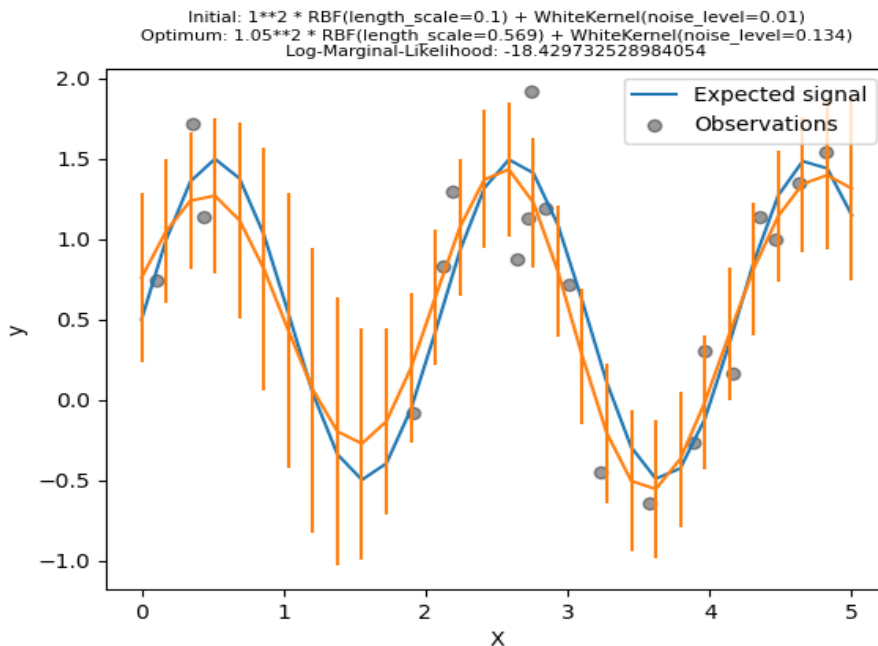
✓ مزیت استفاده از هسته سفید: امکان پیش‌بینی، بدون برازش احتمال پیشین.

مثال رگرسیون فرآیند گاوسی

✓ رگرسیون فرآیند گاوسی با تخمین سطح نویز

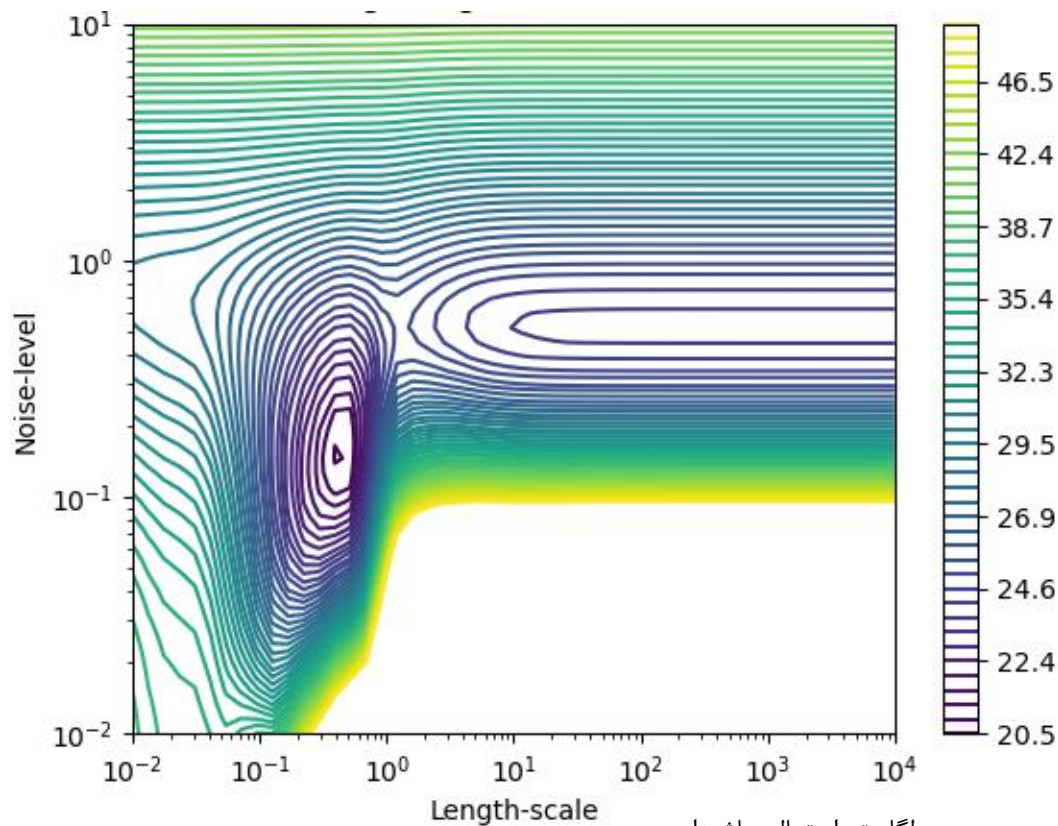
✓ توانایی هسته سفید برای تخمین سطح نویز

بهینه‌سازی چندین بار برای مقادیردهی‌های اولیه مختلف تکرار می‌شود.

مثال رگرسیون فرآیند گاوسی

رگرسیون فرآیند گاوسی با تخمین سطح نویز ✓

لگاریتم احتمال حاشیه‌ای

مثال رگرسیون فرآیند گوسی

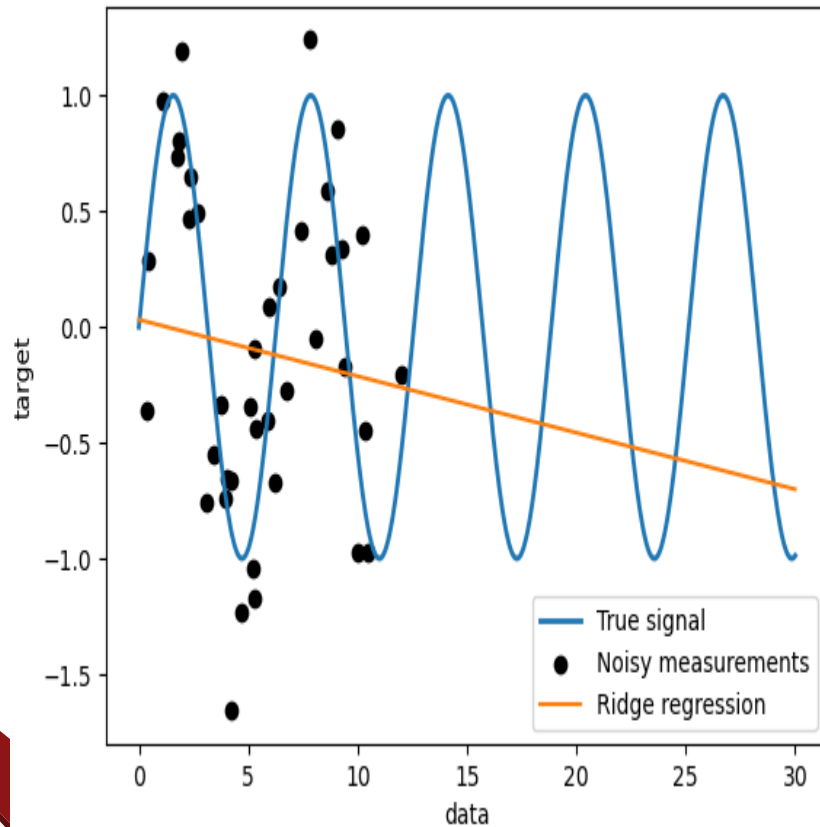
✓ سینوسی با دوره تناوب 2π

• اندازه گیری همراه با نویز است.

• فقط نمونه هایی از ابتدای سیگنال موجود است.

✓ محدودیت یک مدل خطی مانند رنج هسته

چنین رگرسیون ای داده ها را از بین می برد زیرا به اندازه کافی معنادار نیست.

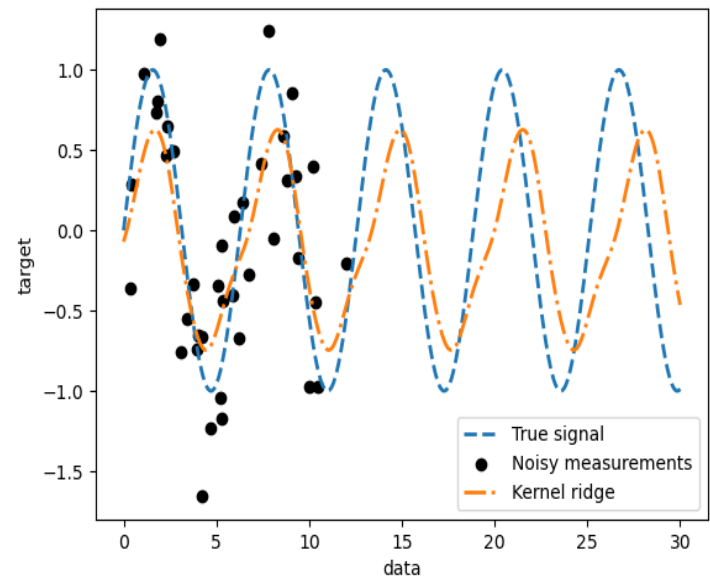
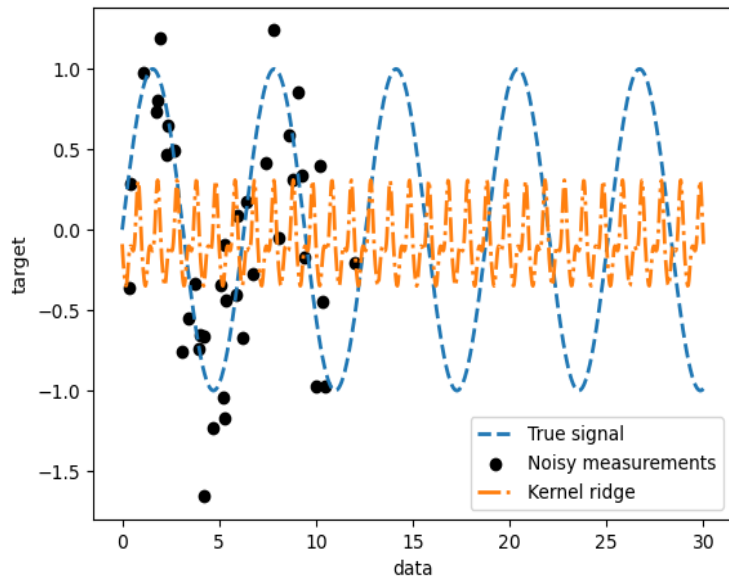

مثال رگرسیون فرآیند گوسی (ادامه)

گویا تر کردن مدل قبلی با تغییرات هسته امکان دارد.

می‌توان هسته مربع سینوسی نمایی (Exp Sine Squared) استفاده کرد.

از یک جستجوی تصادفی برای تنظیم پارامترهای مختلف مدل ریج هسته استفاده می‌شود. اما هنوز برخی از خطاها عمدتاً به دلیل نویز اضافه‌شده به مجموعه داده مشاهده می‌شود.

رگرسیون ریج هسته با هسته مربع سینوسی نمایی با استفاده از هایپرپارامترهای پیش‌فرض

رگرسیون ریج هسته با یک هسته مربع سینوسی نمایی با استفاده از هایپرپارامترهای تنظیم‌شده

مثال رگرسیون فرآیند گوسی (ادامه)

✓ رگرسیون گوسی (GPR)

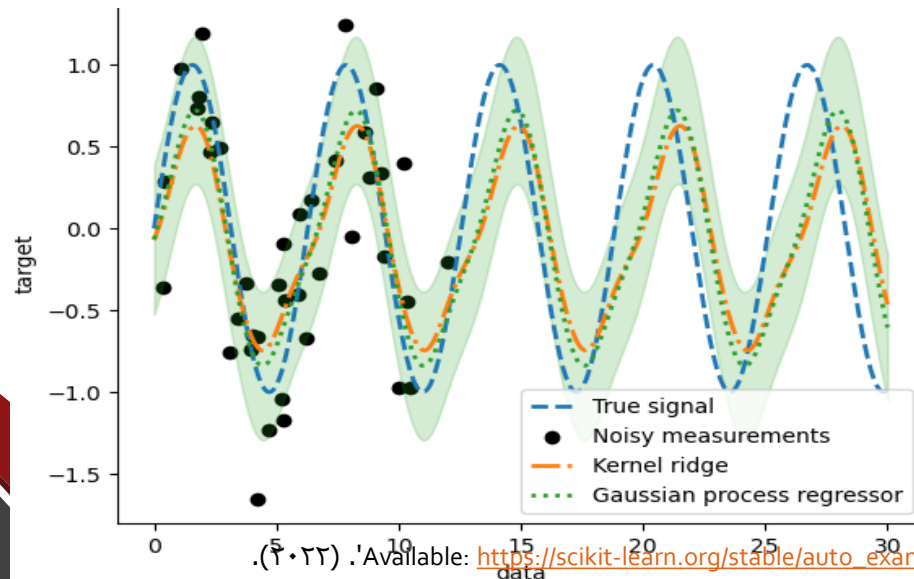
افزودن هسته سفید و محاسبه نویز داده‌ها.

✓ مقایسه رگرسیون گوسی (GPR) و رگرسیون ریدج هسته (Kernel Ridge Regression)

هر دو روش مدل منطقی بر تابع هدف دارند.

در GPR دوره تناوب برابر $2\pi * 6.28$ (نزدیک به دوره تناوب سیگنال پریودیک) و در KRR دوره تناوب $4 * \pi$.

به طور کلی برازش KRR سریعتر تر است اما مشکل Curse of dimensionality دارد.

مقایسه رگرسیون گوسی و رگرسیون ریدج هسته

مثال رگرسیون فرآیند گوسی (ادامه)

مقایسه رگرسیون گوسی (GPR) و رگرسیون ریح هسته (Kernel Ridge Regression) شباهت KRR و GPR: یادگیری تابع هدف با استفاده از قانون هسته (Kernel trick).

تفاوت

KRR:

یادگیری یک تابع خطی بر اساس خطای میانگین مربع (Mean-squared error) با استفاده از هسته

GPR:

استفاده از هسته برای تعریف کوواریانس توزیع احتمال پیشین بر روی توابع هدف و استفاده از داده‌های آموزشی مشاهده شده برای تعریف یک تابع شباهت (Likelihood)

بر اساس قضیه بیز، یک توزیع پسین (Posterior distribution) گاوسی بر روی توابع هدف تعریف شده است که میانگین آن برای پیش‌بینی استفاده می‌شود.

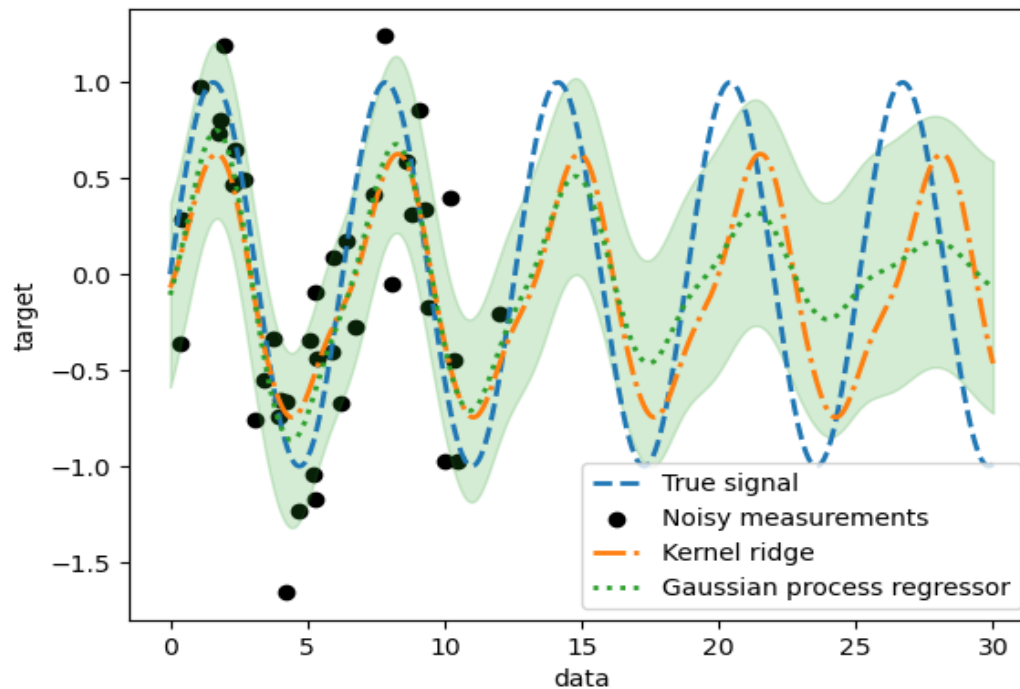
GPR: انتخاب هایپرپارامترهای هسته بر اساس افزایش گرادیان بر روی تابع احتمال حاشیه‌ای.

KRR: جستجوی شبکه‌ای (Grid search) را بر روی یک تابع هزینه (خطای میانگین مربع).

مثال رگرسیون فرآیند گاوسی (ادامه)

فرآیند گاوسی اجازه می‌دهد تا هسته‌ها را باهم ترکیب کنیم.

هسته مربعی سینوسی نمایی + هسته تابعی بر مبنای شعاعی (Radial basis function kernel)

تأثیر استفاده از هسته تابع پایه شعاعی

طبقه‌بندی فرآیند گوسی

❖ در GPC تابع لجستیک به عنوان تابع پیوند معرفی می‌شود.

❖ توزیع احتمال پسین گوسی نیست.

❖ آموزش و پیش‌بینی در طبقه‌بندی فرآیند گاوسی به دو روش صورت می‌گیرد، یک در مقابل استراحت (One-versus-rest) و یک در مقابل یک (One-versus-one)

❖ ترکیب دو روش هم ممکن است.

۱. One-versus-rest برای جدا کردن یک کلاس از بقیه کلاس‌ها.

۲. One-versus-one برای جدا کردن دو کلاس از بقیه کلاس‌ها.

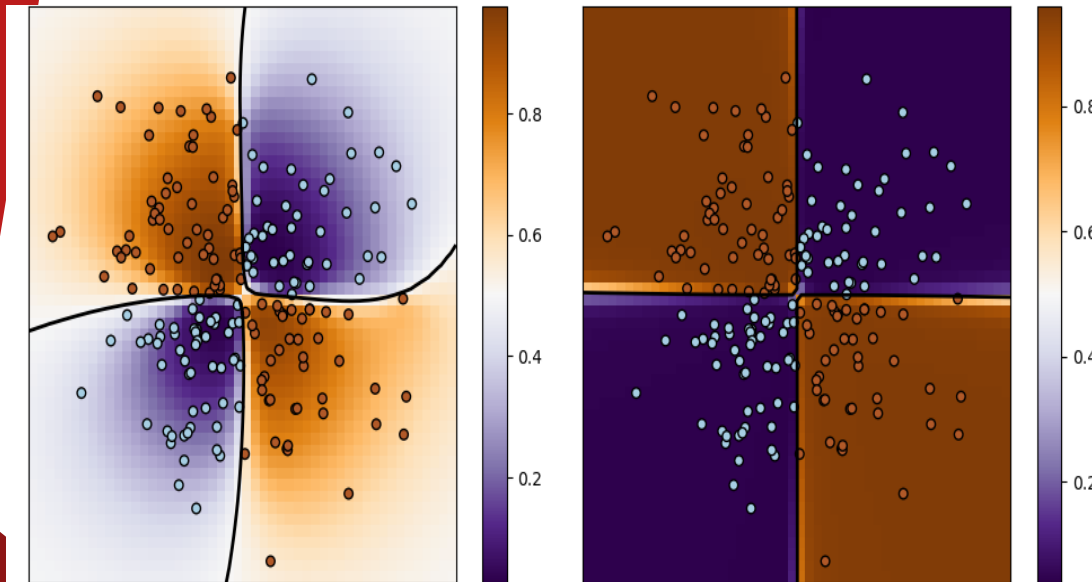
✓ One-versus-one از نظر محاسباتی ارزان‌تر است زیرا مسائلی را حل می‌کند که فقط شامل یک زیرمجموعه از کل مجموعه آموزشی است.

مثال طبقه‌بندی فرآیند گاوسی

✓ طبقه‌بندی فرآیند گاوسی روی مجموعه داده XOR

• هسته در فرآیند گاوسی، به هسته ثابت (Isotropic) و هسته غیرساکن (Dot Product) تقسیم می‌شود.

• هسته ثابت مثل RBF

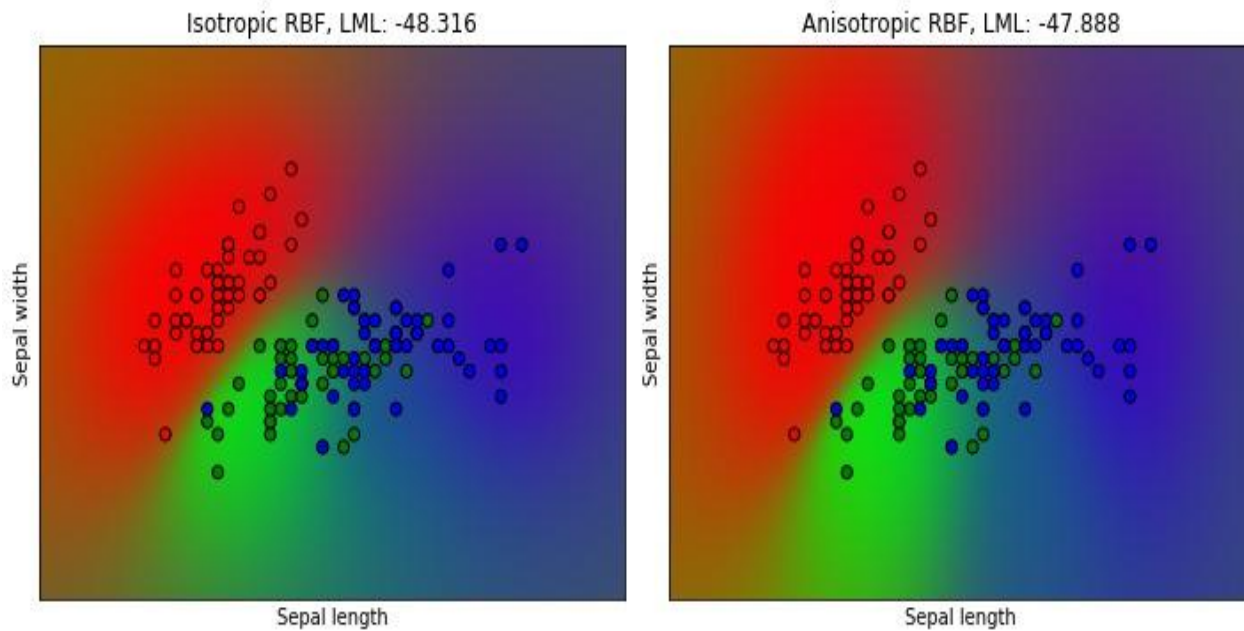
هسته غیرساکن نتایج بهتری به دست می‌آورد زیرا مرزهای کلاس خطی هستند.

✓ طبقه‌بندی فرآیند گاوسی در مجموعه داده عنیه

طبقه‌بندی فرآیند گاوسی در مجموعه داده XOR (هسته غیرساکن-هسته ثابت)

مثال طبقه‌بندی فرآیند گاوسی

✓ طبقه‌بندی فرآیند گاوسی در مجموعه داده عنبیه

همسانگرد و ناهمسانگرد RBF را برای هسته GPC احتمال پیش‌بینی شده

هسته در فرآیندهای گاوسی

- هسته‌ها (که توابع کوواریانس نیز نامیده می‌شوند) یک جزء مهم فرآیندهای گاوسی هستند که شکل احتمال پسین و احتمال پیشین فرآیند گاوسی را تعیین می‌کنند.
- استفاده از دونقطه دیتا، با این فرض که نقاط داده مشابه، باید مقادیر هدف مشابهی داشته باشند.
- هسته‌های ثابت فقط به فاصله دونقطه داده وابسته هستند و به مقادیر مطلق آن‌ها بستگی ندارند.
- هسته ثابت به دو دسته تقسیم می‌شوند:
 ۱. همسانگرد
 ۲. ناهمسانگرد
- هسته‌ها توسط یک بردار از هایپرپارامترها نوشته می‌شوند. هایپرپارامترها برای مثال می‌توانند مقیاس طول یا تناوب یک هسته را کنترل کنند.

هسته در فرآیندهای گاوسی (ادامه)

- هسته ثابت (ConstantKernel) را می‌توان به‌عنوان نوعی از هسته نام برد که میانگین فرآیند گاوسی را تغییر می‌دهد و به پارامتر constant-value بستگی دارد.

- $k(x_i, x_j) = \text{constant_value} \forall x_1, x_2$

- $k(x_i, x_j)$ عملکرد هسته

❖ اپراتورهای هسته:

$$k_{\text{sum}}(x, y) = k_1(x, y) + k_2(x, y)$$

$$k_{\text{product}}(x, y) = k_1(x, y) * k_2(x, y)$$

$$k_{\text{exp}}(x, y) = k(x, y)^p$$

- هسته مجموع

- هسته غیرثابت

- هسته توان

هسته در فرآیندهای گاوسی (ادامه)

RBF

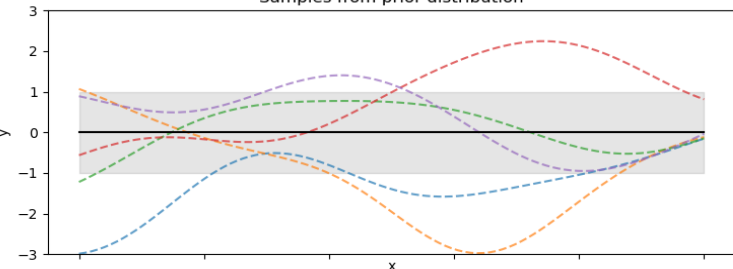
- هسته تابع پایه شعاعی (Radial-Basic Function) یک هسته ثابت است. و به آن هسته مربع نمایی (squared exponential) هم گفته می شود.

$$K(x_i, x_j) = \exp\left(-\frac{d(x_i, x_j)^2}{2l^2}\right)$$

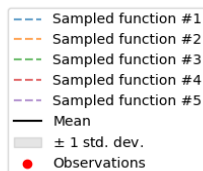
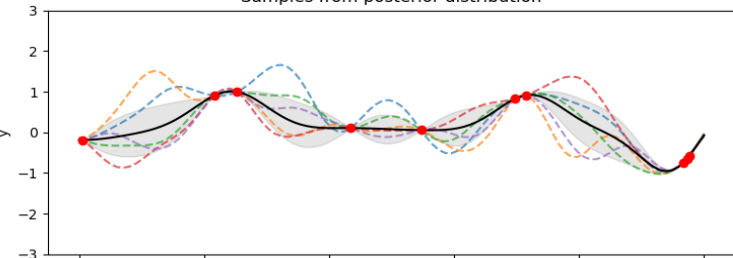
L یک اسکالر (نوع همسانگرد هسته) یا یک بردار برابر با تعداد ابعاد ورودی X (نوع ناهمسانگرد هسته) است.

$d(x_i, x_j)$ نشان دهنده فاصله اقلیدسی است.

Samples from prior distribution

Samples from posterior distribution

5 احتمال پیشین و احتمال پسین فرآیند گاوسی (با هسته RBF)

هسته در فرآیندهای گاوسی (ادامه)

• هسته ماترن (Matern kernel) یک هسته ثابت و تعمیم هسته RBF است.

$$K(x_i, x_j) = \frac{1}{\Gamma(\nu)2^{\nu-1}} \left(\frac{\sqrt{2\nu}}{l} d(x_i, x_j) \right)^\nu k_\nu \left(\frac{\sqrt{2\nu}}{l} d(x_i, x_j) \right)$$

L یک اسکالر (نوع همسانگرد هسته) یا یک بردار برابر با تعداد ابعاد ورودی X (نوع ناهمسانگرد هسته) است.

پارامتر ν صاف و هموار بودن تابع حاصل را کنترل می کند.

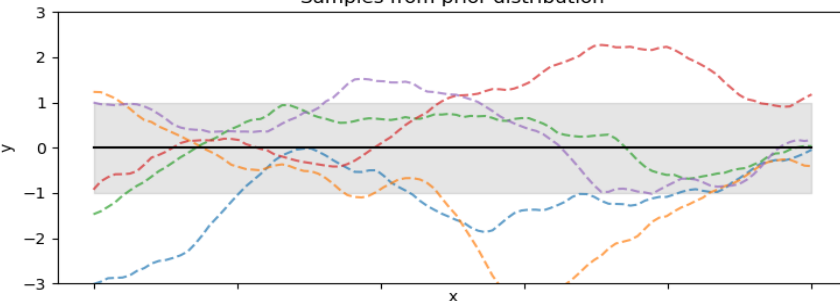
d نشان دهنده فاصله اقلیدسی است.

k_ν یک تابع بسل اصلاح شده و $\Gamma(\nu)$ تابع گاما است.

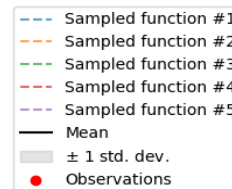
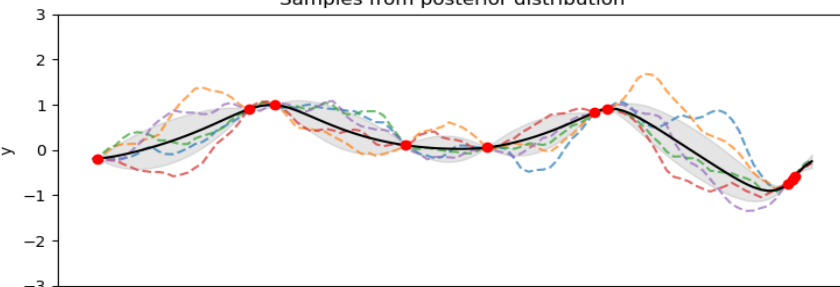
وقتی ν به سمت بی نهایت برود، هسته ماترن به هسته RBF همگرا می شود.

وقتی مطلق نمایی هسته با ماترن هسته $\nu = \frac{1}{2}$ یکسان می شود.

Samples from prior distribution

Samples from posterior distribution

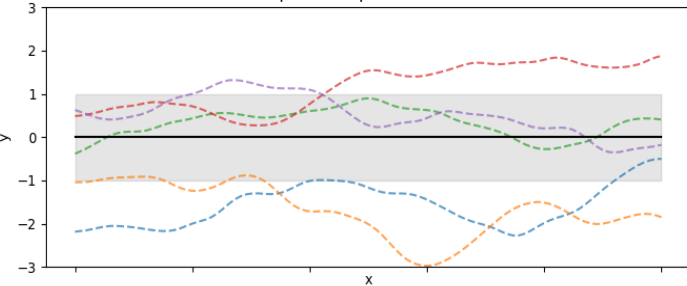
احتمال پیشین و احتمال پسین فرآیند گاوسی (با هسته ماترن)

هسته در فرآیندهای گاوسی (ادامه)

✓ هسته درجه دوم کسری (Rational quadratic kernel) را می توان به عنوان مجموع نامتناهی از هسته های RBF مشاهده کرد.

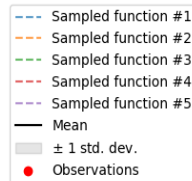
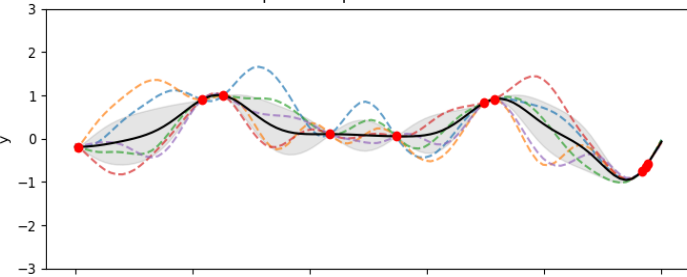
$$K(x_i, x_j) = \left(1 + \frac{d(x_i, x_j)^2}{2\alpha l^2}\right)^{-\alpha}$$

Samples from prior distribution

✓ هسته مربع سینوسی نمایی (ExpSineSquared) برای مدل سازی توابع پریودیک استفاده می شود.

Samples from posterior distribution

$$K(x_i, x_j) = \exp\left(\frac{2\sin^2\left(\frac{\pi d(x_i, x_j)}{p}\right)}{2l^2}\right)$$

احتمال پیشین و پسین فرآیند گاوسی با هسته درجه دوم کسری

- [١] .(٢٠٢٢) .https://scikit-learn.org/stable/auto_examples/gaussian_process/plot_gpr_noisy.html. Available: https://scikit-learn.org/stable/auto_examples/gaussian_process/plot_gpr_noisy.html
- [٢] .(٢٠٢٢/٠١) Available: https://scikit-learn.org/stable/auto_examples/gaussian_process/plot_gpr_noisy.html
- [٣] Available: https://scikit-learn.org/stable/auto_examples/gaussian_process/plot_gpr_noisy.html
- [٤] .(٢٠٢٢) .' Available: https://scikit-learn.org/stable/auto_examples/gaussian_process/plot_compare_gpr_krr.html
- [٥] .(٢٠٢٢) Available: https://scikit-learn.org/stable/auto_examples/gaussian_process/plot_gpc.html
- [٦] .(٢٠٢٢/٠١/٢٠) Available: https://scikit-learn.org/stable/modules/generated/sklearn.gaussian_process.GaussianProcessClassifier.html#sklearn.gaussian_process.GaussianProcessClassifier
- [٧] .(٢٠٢٢/٠١/٠٥) Available: https://scikit-learn.org/stable/modules/generated/sklearn.gaussian_process.GaussianProcessClassifier.html#sklearn.gaussian_process.GaussianProcessClassifier
- [٨] .(٢٠٢٢/٠١/٢٤) Available: <https://scikit-learn.org/stable/modules/multiclass.html#multiclass>

با تشکر از توجه شما